

גט פשוט פרק עשירי בבא בתרא

קעא.

עין משפט נר מצוה

קב א מיי פכיג מהל'
מלוה ולה טו סמנ
עשין דז טושיע מ"מ ס"ג נג
סעיף א:
קב ב טושיע מ"מ ס"ג נג
סעיף א בהג"ה:
קד ג מיי פכיג מהל'
מלוה ולה סמנ ד סמנ
עשין דז טושיע מ"מ ס"ג נג
סעיף ד:

א"ר עדים שעשו שליחות ב'. תימה ק"ת על הלשון דמשמע (1) שעשו שליחות ככז גורס שלא יעשו כי ה"ה דהתקבל (גיטין דף קג:) דכתבי תפוחא ושמה היה נפוחא וקאמר עשו עדים שליחותן ולא יכתבו עוד התם ניחא אבל הכא אין ליישב כלל דכ"ש

בשלהם צי דינא. מקרעין ומחליפין אחר וכותבין אותו מומן ראשון לנרוף שלא כדין מומן ראשון דמן הדין לא אליס שטרע לנמיטרף אלא מייס שנכתב וליך אלא צ"ד אלימי ומפקעי ממונא דהפקר בית דין הפקר כדנפקא לן (גיטין לו:) מאלה הנחלות ויהושע עין: **אלא עדים**

רבינו גרשום

שלם דבית דין יש להם כח לעשות כן: אלא עדים שעשו שליחותן. בפעם ראשונה שחשבו כשהיה כל החוב שלם כשטרור מאתו זמן מי יש להם כח לחזור ולעשות שליחות אחרת לקרוע ולכתוב שטר שני ולהחזיר בו שטרורו משלמו של ראשון הוא נפטר לו החצי והאי שטרא אחרינא הוא: ומקשי ולא. ואין כח לעדים לחזור ולעשות שליחות אחרת: והאמר רב יהודה כותבין עדותי אע"פ שפירש שטרות על שדה אחת. היינו כמה שנה אחת. ומשיב בו יוסף אפר בשטר מתנה. יכול לעשות אפי' עשר שטרות לפי שבשטר מתנה אם יוציא בע"ז ממנו המתנה (אין) יכולין להידי לכתוב אפי' שטרות שלא באחריות לכתוב שאין בהם אחריות לא מצי טריף בהו לקוחות. אבל בשטריו יתלוה שיתכלו לטרורין בהן אין כח לעדים לחזור ולעשות שליחות אחרת לקרוע ולכתוב אלא בית דין אלו ולא עדים: מאי ברייתא. דאמר רב חנמן ואי שמיצא ליה לרב. וזו היא עיקר הברייתא דהתני הרי שהיו נושין כו'. ומפני ב' דברים אמרו כותבין שובר. שיהיו תקנת המלוה אחד כדי שיכופף ללוה לפרועו שפחד שמא יאבד שוברו ונמצא זה מוציא שטר וגוב' חובו מטעם. ואחר שטרור קיים ויכול לטרורין הלקוחות מומן ראשון אפי' שפירע לו מקצת חובו: ומקשי והא ר' יהודה נמי מומן ראשון אמר. אם כן במאי קא פליג ר' יוסי עליה: הכי קאמר ליה ר' יוסי לר' יהודה אי מומן ראשון קאמר. כדאמינא אנא: פליגנא עלך כהדא. דאמינא דכותבין שובר ואת אמרת דליחלי: ואי מומן שני קאמר. כדאוקימנא לטעמא במתני': פליגנא עלך בתרתי. דסבירא לי דגובה מומן ראשון וכותבין שובר: שיימו כותב שבי' או ב' בתשתי. שהוא יום הכפורים לזה פלוגי מפלוגי הוא הדין נמי בשאר מועדים בירוד ודאי שההלאה לא היתה באותו היום אלא להכי כתבו כך להדיע שמן השטר מאוחר הוא וכשר: ור' יוסי פוסל. דמחוי כשיקרא: והוא מעשה בא לפניך. בשטר שכתב בו והכשרת אמר לו כשכתבתי בזה הכשרתי. שכתב זמנו שבת כו'. יוסי היה פוסל: הכל מודים. בין ב' יהודה בין ר' יוסי שאם כתב שכתבו העדים הווקעו לידע עונתו של שטר שהוילן דקדיקו העדים וכתבו כן בירוד כדי ללמדנו ששטר מאוחר הוא ובההוא אמר בזה הכשרתי:

בשלמא בי דינא אלימי לאפקועי ממונא אלא עדים שעשו שליחותן חוזרין ועושין שליחותן ולא הוא אמר רב יהודה אמר רב עדים כותבין אפילו עשרה שטרות על שדה אחת רב יוסף אמר בשטר מתנה ורבה אמר ב' בשטר שאין בו אחריות מאי ברייתא דתניא הרי שהיו נושין בו אלף זוז ופרע מהן חמש מאות זוז עדים מקרעין את השטר וכותבין לו שטר אחר מומן ראשון דברי רבי יהודה רבי יוסי אומר שטר זה יהא מוגה במקומו ויכתבו שובר ומפני שני דברים אמרו כותבין שובר אחת כדי שיכופף לפרועו ואחת כדי שיגבה מומן ראשון והא רבי יהודה נמי מומן ראשון קאמר הכי קאמר ליה ר' יוסי לרבי יהודה אי מומן ראשון קאמר פליגנא עלך כדאמר אי מומן שני קאמר פליגנא עלך בתרתי תנו רבנן: **שטר** שזימנו כתוב בשבת או בעשרה בתשרי שטר מאוחר הוא וכשר דברי ר' יהודה רבי יוסי פוסל אמר לו רבי יהודה והלא מעשה בא לפניך בצפורי והכשרת אמר לו כשהכשרתי בזה הכשרתי והא רבי יהודה נמי בזה קאמר אמר רבי פדת הכל מודים שאם הווקעו לעונתו של שטר ונמצאת עונתו מכוונת בשבת או בעשרה בתשרי ששטר מאוחר הוא וכשר לא

בשטר שליחותן. לכתוב ולהעיד בשטר הראשון היאך חוזרין ועושין שליחותן אחרת (6) ומי נתן להם כח זה: ולא בתמייה. וכי אין עדים חוזרין ועושין: והאמר רב יהודה אמר רב. מי שאבד שטר וקאמר לעדים כתבו לי אחר חוזרין וכותבין אפי' עשרה שטרות אם אבדו זה אחר זה: ומשיב רב יוסף אמר. לעולם אין כח בידם של עדים לחזור ולכתוב שטר אחר לגבות מלקוחות וכי קאמר רב יהודה אמר רב ה"מ בשטר מתנה שאין בו אחריות (8) וכיון דהכל יודעין שנתן לו השדה למה לא יכתבו לו שטר מתנה להיות צידו לעדות דמיקו ארעא צדיה: ורבה אמר. אפי' בשטר מכירה קאמר רב יהודה דכותבין עשרה וכגון דלית ציה אחריות וכדלמנן לעיל (דף קסח:) חוץ מאחריות שבו וכדלמנן רב מומן לעיל (דף קטט:) שטרע דנן דכתבנוהו לא למיגבי ציה כו': **כדי שיכופף לפרועו**. המלוה יכופף ללוה לפרועו שדואג פן יפסיד שוברו וזה יוציא שטר ומזעזעו כל חובו: ופרכינן (9) ור' יהודה נמי מומן ראשון קאמר. כו' יוסי ומה שכתב ביהו"ט ור' יוסי ומה שיגבה מומן ראשון: הכי קאמר ליה רבי יוסי כו'. דרבי יהודה לא פירש דבריו כל כך אלא יחליף סתמא קאמר ליה לר' יוסי כדמתן דמתניתין: **בחדא פליגנא**. דכותבין שובר כדי שיכופף

לפרועו: **בחדא פליגנא עלך**. (10) כי כותבין שובר וגובין מומן ראשון: **ס' שטר שנכתב בו זמנו בשבת או בעשרה בתשרי**. כגון דמתקומות שמונין להדיע החמירה: וכתב בשטר ט"ו לירח פלוני וכשאלו נוקקין לכיון מתי יוסף יוסף ט"ו של אותו חדש נמצא עונתו ביום שבת או ביום עשירי לתשרי דהיינו יו"ט והכל יודעין שלא נכתב לא בשבת ולא ביו"ט: ונמצא שלא נכתב באותו יום המוכיח בשטר אלא או מוקדם הוא ופסול או מאוחר וכשר: **שטר מאוחר הוא וכשר דברי ר' יהודה**. דכ"ל לרבי יהודה כל שטר מאוחר כשר ואפילו אותו שאין להוכיח מתוכו של שטר אם מאוחר הוא ואם לאו וכ"ש זה שזמנו ביום השבת וזיום הכפורים שהומן מוכיח שהוא מאוחר ואפי' רבי יוסי מודה ציה דלג נפיק מיינה חורבא מהאי דמפרש אשיל. והא ליה לרבי ליימר שמה מוקדם הוא ופסול כמו שפירש רבינו חננאל הלל תרעה דרמינן עלה דמתניתין (סנהדרין דף נג:) דתנן אחד דיני ממונות ואחד דיני נפשות דרישה וחקירה שנאמר (ויקרא כד) משפט אחד יהיה לכם הא דתניא בתוספתא בתחלת מסכת מכות שטר שכחתי

בזמנו כותבין חוץ מאחריות שבו וי"ל לעיל הכי פירשו דהוא אמר אבד שטר חובי ומייסין דלמא טריף והדר טריף אבד הכא מייירי שזידוע לנו שנאבד או לאוהוהוה טריף: **מזמן ראשון**. ר' יהודה לא פירש לר' יוסי מומן ראשון אבד ברייתא היא שניה במילתיה דרבי יהודה לפי האמת: **שאם הווקעו** (11) אעדותו של שומר. הא לישנא משמע שאין כתוב להדיא כך אלא (12) ג' ניסוקים והוא חל ביום חמישי (13) ועתה נמצאת ג' ניסוקים מכוונת בשבת וכן ביום שני בשבת שניה של תשרי (14) והוא חל בשבת (15) נמצאת עונתו מכוונת ביום הכפורים ותימה נימא דטעה בקביעה דירחא (16) ויהיה כשר לרבי יוסי (17) ואמאי פסול ולר' יהודה נמי ניחא טפי למימר הכי ממנה שנאמר שנכתב (18) (למוכא) בעלמא ליום הכפורים אם קשיא מיידי כיון שמוכרי בצדיה יום לשבוע שאותו יום היה ידוע שהיה יום הכפורים שצוה לא היה טועה אלא משבת קשה ואומר ר"י דמייירי אחר רובו של חדש כדלמנן צדיה זודקין (סנהדרין דף מא:) דאי אפשר ללג שמע: מתקיף

(א) תוספתא דמסכת ס"א ע"ג. (ב) כ"ה: הוסיף. (ג) י"ל מומן ראשון. ר"ש. (ד) לפי האמת י"ל י"ז ניסוק. (ה) ר"ל. (ו) פי' רחמימין. (ז) פי' ר"ח למוכה.

הגהות הב"ח

(א) רשב"ם ד"ה אלא וכו' דמי נתן: (ב) ר"ה ומשיב וכו' דבין דהכל: (ג) ר"ה ופרכינן והא רבי יהודה: (ד) ר"ה דתמייה פליגנא עלך דכותבין ל"ל ותיבת כי נתקן: (ה) ר"ה אמר רבי פדת לו דמפרש לקנ"ה ה"מ ואפי' כותבין ה"ה והכי קאמר: (ו) חובל ד"ה אלא וכו' דמשמע דלפי שעתו ותי' שלא יעשו עוד כי ה"ה שם הווקעו לעונתו של שטר וכו' אמר רובו. כ"כ ופי' זה י"ל שהיה כתוב בשטר י"ל ניסוק:

מוסף תוספות

א. ג"א: וכי בשביל שעשו שליחותם וכתבו פניה אחת. חוזרין ועושין אותה שליחות לעולם, שיכתבו גם עתה מומן ראשון. שימייק' נספס ה"ל"ג. ב. ג"א: ואירע ר"ה ניסוק ביום חמישי. שטימיק' נספס חוס' ה"ל"ג. ג. ג"א: כתוב בשטר ביום שני בשבת שניה של תשרי. ור"ה היה בשבת. ט. ו. ולא תלינן בהכי אומר בר' כדאיתא בסנהדרין וכו'. כ"ה.